

Briselē, 2026. gada 17. jūnijā
(OR. en)

10300/26

**Starpiestāžu lieta:
2024/0319 (COD)**

**AGRI 465
AGRIORG 77
AGRIFIN 113
AGRILEG 155
CODEC 1115
PE 78**

INFORMATĪVA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko Regulas (ES) Nr. 1308/2013, (ES) 2021/2115 un (ES) 2021/2116 groza attiecībā uz lauksaimnieku pozīcijas stiprināšanu pārtikas piegādes ķēdē – Eiropas Parlamenta pirmā lasījuma iznākums (Strasbūra, 2026. gada 15.–18. jūnijs)

I. IEVADS

Saskaņā ar LESD 294. pantu un Kopīgo deklarāciju par koplēmuma procedūras praktiskajiem aspektiem ¹ Padome, Eiropas Parlaments un Komisija vairākkārt ir neoficiāli sazinājušies, lai vienotos par šo priekšlikumu pirmajā lasījumā.

¹ OV C 145, 30.6.2007., 5. lpp.

Šajā sakarībā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas (AGRI) priekšsēdētāja *Veronika VRECIANOVA* (ECR, CZ) AGRI vārdā iesniedza kompromisa grozījumu (grozījums Nr. 149) minētajā regulas priekšlikumā, par kuru referente *Céline IMART* (PPE, BE) bija sagatavojusi ziņojuma projektu.

Par šo grozījumu bija panākta vienošanās minētajā neoficiālajā saziņā. Citi grozījumi netika iesniegti.

II. BALSOJUMS

Plenārsēdes balsojumā 2026. gada 16. jūnijā tika pieņemts kompromisa grozījums (grozījums Nr. 149) minētajā regulas priekšlikumā. Komisijas priekšlikums, kas ir tādējādi grozīts, ir Parlamenta nostāja pirmajā lasījumā, kura ietverta šā dokumenta pielikumā izklāstītajā normatīvajā rezolūcijā ².

Parlamenta nostāja atbilst tam, par ko iestādes iepriekš bija vienojušās. Tāpēc Padomei vajadzētu spēt apstiprināt Parlamenta nostāju.

Pēc tam leģislatīvo aktu pieņemtu tādā redakcijā, kas atbilst Parlamenta nostājai.

² Parlamenta nostājas versija normatīvajā rezolūcijā ir iezīmēta, norādot ar grozījumiem izdarītās izmaiņas Komisijas priekšlikumā. Papildinājumi Komisijas tekstā ir izcelti *treknā slīprakstā*. Ar simbolu "■" ir norādīti svītrojumi.

P10_TA(2026)0199

Lauksaimnieku pozīcijas stiprināšana pārtikas piegādes ķēdē

Eiropas Parlamenta 2026. gada 16. jūnija normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko Regulas (ES) Nr. 1308/2013, (ES) 2021/2115 un (ES) 2021/2116 groza attiecībā uz lauksaimnieku pozīcijas stiprināšanu pārtikas piegādes ķēdē (COM(2024)0577 – C10-0209/2024 – 2024/0319(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2024)0577),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu, 42. panta pirmo daļu un 43. panta 2. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C10-0209/2024),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2025. gada 27. marta atzinumu¹,
 - ņemot vērā Reģionu komitejas 2025. gada 14. maija atzinumu²,
 - ņemot vērā provizorisko vienošanos, ko atbildīgā komiteja apstiprināja saskaņā ar Reglamenta 75. panta 4. punktu, un Padomes pārstāvja 2026. gada 23. marta vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 60. pantu,
 - ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas ziņojumu (A10-0161/2025),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju³;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu

¹ OV C, C/2025/2969, 16.6.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/2969/oj>.

² OV C, C/2025/3479, 16.7.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3479/oj>.

³ Ar šo nostāju aizstāj 2025. gada 8. oktobrī pieņemtos grozījumus (Pieņemtie teksti, P10_TA(2025)0214).

aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;

3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2026. gada 16. jūnijā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2026/..., ar ko Regulas (ES) Nr. 1308/2013, (ES) 2021/2115 un (ES) 2021/2116 groza attiecībā uz lauksaimnieku pozīcijas stiprināšanu pārtikas piegādes ķēdē

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 42. panta pirmo daļu un 43. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

I

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru³,

¹ OV C, C/2025/2969, 16.6.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/2969/oj>.

² OV C, C/2025/3479, 16.7.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3479/oj>.

³ Eiropas Parlamenta 2026. gada 16. jūnija nostāja.

tā kā:

- (1) Lauksaimniecības nozare, jo īpaši lauksaimnieki, **kuri gādā par pārtikas nodrošinājumu**, saskaras ar virkni problēmu. Covid-19 pandēmija, **pieaugošā nestabilitāte pasaules tirdzniecībā, arvien biežāki ekstrēmi laikapstākļu notikumi** un pašreizējais Krievijas agresijas karš pret Ukrainu ir noveduši pie vēl nepieredzēta ar enerģiju saistīto lauksaimnieciskās ražošanas resursu izmaksu pieauguma un ilgstoša augstas inflācijas perioda, kas ietekmē lauksaimnieku izmaksas un pārtikas cenas. Vienlaikus lauksaimnieki turpina centienus, lai nodrošinātu, ka to ražošana ir vides ziņā ilgtspējīgāka. Jau sastopoties ar aizvien pieaugošu dzīves dārdzību, daudzi patērētāji arvien vairāk iegādājas un patērē lētākus pārtikas produktus. **Minētie faktori ir** vēl vairāk destabilizējuši veidu, kā pievienotā vērtība ir sadalīta pārtikas piegādes ķēdē un palielinājuši lauksaimnieku, **jo īpaši mazo un vidējo lauku saimniecību**, darbības apstākļu nenoteiktību, izraisot protestus un neuzticēšanos. Tāpēc ir lietderīgi pieņemt pasākumus, lai risinātu minētās problēmas nolūkā atjaunot **taisnīgumu un** pārtikas piegādes ķēdes dalībnieku uzticēšanos, **lai stiprinātu lauksaimnieku pozīcijas un lai uzlabotu viņu spēju aizstāvēt savas intereses, tostarp, izmantojot ražotāju organizācijas un kooperatīvus kā pievienotās vērtības radītājus, kā arī lai aizsargātu lauksaimnieku ienākumus un lai palielinātu jauniešu uzticēšanos lauksaimnieka profesijai.**

- (2) *Izstrādājot tirdzniecības standartus attiecībā uz audzēšanas un/vai izcelsmes vietas norādi, īpaša uzmanība būtu jāpievērš katra produkta un nozares konkrētajam kontekstam. Būtu jānosaka minētās norādes, ņemot vērā nepieciešamību labāk izpildīt pārredzamības prasības, tostarp, izmantojot izcelsmes valsts marķējumu saskaņā ar iekšējā tirgus noteikumiem, to atbilstību patērētājiem un piegādes ķēdes struktūru, vienlaikus ņemot vērā praktisko ietekmi uz tirgus dalībniekiem un nepieciešamību izvairīties no nevajadzīgas sarežģītības.*
- (3) Dažādi agropārtikas ķēdes dalībnieki, kas darbojas dažādos ražošanas, pārstrādes, tirdzniecības, izplatīšanas un mazumtirdzniecības posmos, ir izstrādājuši shēmas un marķējumus, kuru mērķis ir popularizēt tirdzniecības kārtību, kas nodrošina taisnīgu pievienotās vērtības sadali lauksaimniekiem un īsu piegādes ķēžu izveidi un uzturēšanu. Lai fakultatīvie apzīmējumi, kas apraksta minētos tirdzniecības kārtību, pārtikas piegādes ķēdē tiktu izmantoti pārredzamākā un uzticamākā veidā, ir jānosaka minēto apzīmējumu izmantošanai piemērojamo prasību minimums, tādējādi papildinot spēkā esošos pārtikas marķēšanas noteikumus, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1169/2011⁴.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1169/2011 (2011. gada 25. oktobris) par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem un par grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (EK) Nr. 1924/2006 un (EK) Nr. 1925/2006, un par Komisijas Direktīvas 87/250/EEK, Padomes Direktīvas 90/496/EEK, Komisijas Direktīvas 1999/10/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/13/EK, Komisijas Direktīvu 2002/67/EK un 2008/5/EK un Komisijas Regulas (EK) Nr. 608/2004 atcelšanu (OV L 304, 22.11.2011., 18. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1169/oj>).

- (4) Lai visā pārtikas piegādes ķēdē palielinātu uzticēšanos un taisnīgumu, apzīmējumi “taisnīgs”, “godīgs” **un apzīmējumi ar** līdzvērtīgu **nozīmi** minētajiem apzīmējumiem būtu jāizmanto tikai tam, lai apzīmētu tirdzniecības kārtību, kas komercattiecībās starp lauksaimniekiem un pircējiem nodrošina stabilitāti un pārredzamību un garantē cenu, kādu līdzdalīgie lauksaimnieki uzskata par taisnīgu **un ienesīgu**, un kas atbalsta un veicina Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu, arī ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2024/1760⁵ I pielikumu saderīgā veidā.
- (5) Apzīmējums “īsa piegādes ķēde” būtu jāizmanto tikai tam, lai apzīmētu tirdzniecības kārtību, kuros starp lauksaimniekiem un patērētājiem pastāv tieša saikne, kas ļauj tiešas apmaiņas ar informāciju par ražošanas procesu un produktu, tostarp izmantojot distances saziņu un/vai izmantojot starpnieku **piegādes ķēdē, un patērētāji var viegli identificēt līdzdalīgo lauksaimnieku saimniecības, kurās ražotas izejvielas**. Alternatīvi minēto apzīmējumu varētu izmantot arī tad, ja pastāv cieša saikne starp lauksaimniekiem un patērētājiem savstarpējā ģeogrāfiskā tuvumā, tostarp pārrobežu kontekstā. **Ģeogrāfiskais tuvums būtu jāsaprot cita starpā kā mazs attālums vai īss pārvadāšanas ilgums, kas ņem vērā dalībvalstu ģeogrāfiskās un demogrāfiskās īpatnības**. Šāda apzīmējuma “īsa piegādes ķēde” izmantošana stimulēs patērētājus maksāt cenas, kas taisnīgi atalgo lauksaimniekus par viņu saražoto produkciju, stiprinās lauku apvidus un veicinās minēto apvidu attīstību **un revitalizāciju**, un uzlabos pārredzamību produktu izcelsmes un ražošanas metožu ziņā. **Tas būtu jāpiemēro produktiem, ko ražo vai laiž iekšējā tirgū.**

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1760 (2024. gada 13. jūnijs) par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937 un Regulu (ES) 2023/2859 (OV L, 2024/1760, 5.7.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>).

- (6) Lai labāk atspoguļotu tirgus apstākļus, mainīgās patērētāju vēlmes un tirdzniecības standartu un attiecīgo starptautisko standartu attīstību, būtu *jādeleģē* Komisijai *pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 290. pantu attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1308/2013⁶ grozīšanu, pievienojot papildu fakultatīvos apzīmējumus, kas ir līdzvērtīgi apzīmējumam “taisnīgs” vai “godīgs”, un precizējot* izmantošanas nosacījumus, fakultatīvajiem apzīmējumiem, kas apzīmē tirdzniecības kārtību, kura saistīta ar taisnīgu pievienotās vērtības sadali lauksaimniekiem un īsu piegādes ķēžu izveidi un uzturēšanu, *ņemot vērā visus attiecīgos starptautiskos standartus un saistītās kvalitātes shēmas. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁷. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un* *Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.*

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>).

⁷ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp., http://data.europa.eu/eli/agree_interinstitut/2016/512/oj.

- (7) Dalībvalstis drīkst paturēt spēkā vai ieviest valsts tiesību aktus, kas nosaka vēl citas prasības par fakultatīvu tirdzniecības kārtības apzīmējumu izmantošanu, taču minētajiem tiesību aktiem nevajadzētu kavēt, ierobežot vai traucēt minēto apzīmējumu izmantošanu attiecībā uz citā dalībvalstī likumīgi ražotiem vai likumīgi tirgotiem produktiem.
- (8) Rakstisku līgumu izmantošanai ir izšķiroša nozīme tirgus dalībnieku pārskatatbildībā, jo tā veicina izpratni par tirgus signālu svarīgumu, palīdz pielāgot piedāvājumu pieprasījumam, uzlabo cenu pārnesi piegādes ķēdē, palielina pārredzamību un nepieļauj un novērš negodīgas tirdzniecības prakses. Tāpēc noteikumi par līgumattiecībām piena un piena produktu nozarē būtu jāpaplašina tā, lai tie aptvertu ne tikai svaigpienu, bet arī citus produktus, un vienlaikus būtu salāgoti ar noteikumiem, kas piemērojami līgumattiecībām citās lauksaimniecības nozarēs. *Tomēr šai regulai būtu jāļauj dalībvalstīm pēc apspriešanās ar attiecīgajiem lauksaimnieku pārstāvjiem vai pārstāvjiem no attiecīgajām starpnozaru organizācijām atbrīvot tirgus dalībniekus no pienākuma savos rakstiskajos līgumos iekļaut rādītājus, indeksus vai galīgās cenas aprēķināšanas metodes vai pārskatīšanas klauzulu, ar noteikumu, ka paredzamības, pārredzamības un cenu pārneses ietekmi var panākt ar citiem līdzekļiem vai ka pienākums iekļaut šos elementus nebūtu piemērots vai samērīgs citu pamatotu iemeslu dēļ.*

- (9) *Lai atspoguļotu tirgus norises, vienlaikus saglabājot efektīvu konkurenci piena produktu tirgū, ir lietderīgi palielināt kvantitatīvos ierobežojumus, kas piemērojami svaigpiena apjomam, par kuru atzītas ražotāju organizācijas risina kolektīvas līgumslēgšanas sarunas, un kas izteikti procentos no kopējā Savienības ražošanas apjoma un no kopējā dalībvalstī saražotā un piegādātā apjoma.*
- (10) Lai dalībvalstīm dotu lielāku elastību un vienkāršotu ražotāju organizāciju atzīšanas procedūru, tādējādi samazinot darījumu izmaksas un uzlabojot efektivitāti, piemērojamajiem noteikumiem būtu jāatļauj tās atzīt pēc vienota pieprasījuma, kas aptver vairākas nozares *vai* produktus, *nevis, kā pašreizējā prasība par vienu pieprasījumu vienai konkrētai nozarei, ar noteikumu, ka ražotāju organizācija atbilst piemērojamajiem nosacījumiem katrai konkrētai nozarei, attiecībā uz kuru tā lūdz atzīšanu.* Turklāt **■** bioloģiskie ražotāji *var izmantot esošo iespēju* izveidot un atzīt ražotāju organizācijas, *lai uzlabotu to sadarbību.* Ražotāju organizāciju atzīšanas kritērijos un to statūtos būtu jānosaka arī tas, ka ražotāju organizācijas ir jāizveido pēc to lauksaimnieku iniciatīvas, *kuri ražo zemkopības produktus, neatkarīgi no tā, vai ražošanas metodēs izmanto augsni vai citus augšanas substrātus, piemēram, siltumnīcās, vai lopkopības produktus,* un ka ražotāju organizācijas ir jākontrolē saskaņā ar noteikumiem, kuri dod minētajiem lauksaimniekiem, kas ir to biedri, iespēju demokrātiski pārbaudīt savu organizāciju un tās lēmumus. *Dalībvalstīm būtu arī jāļauj lemt, ka šādu demokrātisko kontroli var veikt ne tikai lauksaimnieki tieši, bet arī to apvienības, tostarp kooperatīvi, ar nosacījumu, ka minētās apvienības kontrolē lauksaimnieki.* Tam nebūtu jāliedz citiem ražotājiem, kas nav lauksaimnieki, *kuri ražo zemkopības vai lopkopības lauksaimniecības produktus, piemēram, pirmā posma pārstrādātājiem vai* biedriem, kas nav ražotāji, pievienoties ražotāju organizācijām.

- (11) Lai veicinātu turpmāku ilgtspējīgu attīstību, kas ir Līgumu pamatprincips un Savienības politiku prioritārais mērķis, un lai visā piegādes ķēdē nodrošinātu pārredzamību, stabilitāti un taisnīgumu komercattiecībās starp lauksaimniekiem un pircējiem, dalībvalstīm būtu jānodod iespēja atzīt ražotāju organizācijas, kuras, tirdzniecības kārtībā izmantojot tādus fakultatīvus apzīmējumus kā “taisnīgs” vai “godīgs”, vai **apzīmējumus ar līdzvērtīgu nozīmi** minētajiem apzīmējumiem un apzīmējumu “īsa piegādes ķēde”, tiecas sasniegt konkrētus mērķus.
- (12) Lai lauksaimniekiem nodrošinātu pietiekami augstu dzīves līmeni, lai spēcinātu viņu pozīciju sarunās ar pārstrādātājiem un citiem dalībniekiem piegādes ķēdē un lai panāktu taisnīgāku pievienotās vērtības sadalījumu visā piegādes ķēdē, iespēja savu biedru vārdā sarunās apspriest līguma noteikumus attiecībā uz visu produkciju vai tās daļu būtu jāattiecina arī uz neatzītām ražotāju organizācijām, tostarp kooperatīviem **vai citām līdzvērtīgām juridiskajām formām, kas atzītas valsts tiesību aktos, ar noteikumu, ka tās atbilst Savienības līmenī noteiktajiem atzīšanas kritērijiem un iesaistās Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1308/2013 noteiktajās darbībās, tostarp koncentrē piedāvājumu un laiž tirgū biedru saražotos produktus.** Lai nodrošinātu tādu pašu attieksmi pret atzītu un neatzītu ražotāju organizāciju biedriem, minētā iespēja būtu atbilstoši jāierobežo. Jo īpaši, to būtu jāpaplašina tikai attiecībā uz neatzītām ražotāju organizācijām ■ , kas **ir iesniegušas atzīšanas pieprasījumu dalībvalstij četrus mēnešus laikā no minētā pieteikuma iesniegšanas vai, ja minētajā laikposmā minētā dalībvalsts nepieņem lēmumu, piecus gadu laikā no to pieprasījuma iesniegšanas dienas, ja vien dalībvalsts tikmēr neatsaka atzīšanu.**

- (13) Lai stiprinātu atzītu ražotāju organizāciju pozīciju sarunās un nodrošinātu dzīvotspējīgu lauksaimnieciskās ražošanas attīstību, būtu jāatļauj atzītām ražotāju organizāciju apvienībām savu biedru vārdā attiecībā uz produkciju, ko ražojusi visi vai daļa no tās biedriem, apspriest līguma noteikumus, tostarp cenu, ***pat ja tie saimniecisko darbību faktiski paši neveic, ar noteikumu, ka to biedri faktiski veic saimniecisko darbību.***
- Minētā iespēja būtu jāatļauj ar aizsargnosacījumu, ka organizācijas, kas ir minēto apvienību biedres, nav vēl kādas citas ražotāju organizāciju apvienības biedres un ka ***produkta*** apjoms, ko aptver minēto apvienību darbības, nepārsniedz **36 %** no ***minētā produkta*** kopējā valsts ražošanas apjoma ***attiecīgajā*** dalībvalstī. Turklāt, lai tirgū saglabātu efektīvu konkurenci, atzītām ražotāju organizāciju apvienībām nebūtu arī jāatļauj apspriest līguma noteikumus gadījumos, kad minētajās apvienībās iekļautas neatzītas ražotāju organizācijas.

- (14) *Ražotāju organizāciju statūtos ir noteikts, ka to biedriem attiecībā uz jebkuru konkrētu produktu ir jābūt tikai vienas ražotāju organizācijas biedriem, lai radītu ražotāju organizācijas stabilitāti, novērstu biedru oportūnistisku rīcību, ierobežojot iespējas viņiem brīvi piešķirt savus daudzumus dažādām ražotāju organizācijām, un lai saglabātu savu biedru saskaņotu pārstāvību. Vienlaikus vajadzētu būt iespējai ražotājam būt dažādu ražotāju organizāciju biedrs, ja attiecīgais produkts ir cits saimniecībā ražots produkts. Tāpēc ir lietderīgi precizēt, ka pienācīgi pamatotos gadījumos, ar noteikumu, ka produkti ir pietiekami atšķirīgi, cita starpā ņemot vērā to specifiskās īpašības vai atšķirīgos paredzētos galīgos izmantojumus, ir iespējamās vairākas dalības.*
- (15) *Lai pircēji nevarētu vājināt ražotāju organizāciju pozīciju sarunās, būtu jānosaka atbilstoši aizsargnosacījumi, kas piemērojami pircēju un šādu ražotāju organizāciju biedru kontaktiem. Kaut arī pircēji var kontaktēties ar ražotāju organizācijas biedriem, šāda minēto biedru kontaktēšana nedrīkstētu apdraudēt ražotāju organizācijas mērķu sasniegšanu vai piedāvājuma koncentrēšanu un produktu laišanu tirgū, jo īpaši, ja šādi tieši kontakti ar ražotāju organizācijas biedriem tiek izmantoti nolūkā apiet ražotāju organizāciju kopīgo stratēģiju.*

- (16) *Lai nostiprinātu piensaimnieku pozīciju, jo īpaši stiprinot to ražotāju organizācijas, ir lietderīgi saskaņot noteikumus par ražotāju organizāciju statūtiem un paplašināt minēto noteikumu piemērošanu, attiecinot tos arī uz ražotāju organizācijām piena nozarē, tādējādi uzlabojot demokrātisku darbību un pārredzamību.*
- (17) Starpnozaru organizācijām ir svarīga loma, jo tās atvieglo dialogu starp piegādes ķēdes dalībniekiem un veicina paraugpraksi, tirgus pārredzamību, stabilitāti un taisnīgumu lauksaimnieku un pircēju komercattiecībās visā piegādes ķēdē. Tāpēc ir lietderīgi sarakstu ar mērķiem, uz kuriem var tiekties atzīta starpnozaru organizācija, papildināt ar mērķi veicināt iniciatīvas, kuru nolūks ir integrēt tādas fakultatīvus tirdzniecības kārtības apzīmējumus kā “taisnīgs”, “godīgs” vai *apzīmējumus ar līdzvērtīgu nozīmi minētajiem apzīmējumiem* un apzīmējumu “īsa piegādes ķēde”.

- (18) Dažas dalībvalstis prasa, ka par visām lauksaimniecības produktu piegādēm to teritorijā ir jānoslēdz rakstiski līgumi starp attiecīgajām pusēm. Ja dalībvalsts minēto iespēju neizmanto, rakstisku līgumu slēgšanu var pieprasīt lauksaimnieki, ražotāju organizācijas vai ražotāju organizāciju apvienības. Tomēr sakarā ar to vajāko pozīciju sarunās un bailēm, ka pircēji varētu veikt komerciālus pretpasākumus, lauksaimniekiem un viņu apvienībām var būt grūti šādu pieprasījumu izteikt. Lai piegādes ķēdē palielinātu uzticēšanos, pārredzamību un efektivitāti, lauksaimniekiem, **kuri darbojas agropārtikas piegādes ķēdes pašā sākumā, un viņu apvienībām**, ražotāju organizācijām un ražotāju organizāciju apvienībām **būtu** jāgūst labums no rakstisku līgumu izmantošanas. **Tāpēc būtu jāpieprasa rakstiski līgumi, ja lauksaimniecības produktu piegādes veic lauksaimnieki, kuri ir ražojuši šos zemkopības produktus, neatkarīgi no tā, vai to ražošanas metodes ietver augsnes izmantošanu vai citu augšanas substrātu, piemēram, siltumnīcās, vai lopkopības produktus viņu saimniecībās, un ja viņi pārstrādā minētos primāros lauksaimniecības produktus. Arī par šādu produktu piegādēm, ko veic lauksaimnieku apvienības, ■ ražotāju organizācijas vai ražotāju organizāciju apvienības, kas pārstrādā vai tirgo šādus produktus lauksaimnieku vajadzībām**, būtu jānoslēdz rakstisks līgums.
- (19) Lai labāk ņemtu vērā tirgus signālus un uzlabotu cenu pārnesi, būtu jādod dalībvalstīm iespēja pieprasīt rakstiskus līgumus izmantot lauksaimniecības produktu piegādē, tostarp, kad piegādi **veic vai saņem citi dalībnieki pārtikas piegādes ķēdē**, un pieprasīt, lai pircēji izmantotu rakstiskus piedāvājumus slēgt lauksaimniecības produktu piegādes līgumus. ■

- (20) *Vienkāršības un darījumu izmaksu samazināšanas labad šajā regulā būtu jāietver konkrētas atkāpes no prasības izmantot rakstiskus līgumus vai rakstiskus līguma piedāvājumus un jāatļauj dalībvalstīm konkrētas piegādes atbrīvot no prasības izmantot rakstiskus līgumus vai rakstiskus līgumu piedāvājumus. Taču lauksaimniekiem un viņu apvienībām būtu jāpatur tiesības pieprasīt rakstisku līgumu vai rakstisku līguma piedāvājumu arī gadījumos, kad tā nav obligāta. Lai saglabātu ražotāju organizāciju un kooperatīvu lomu kolektīvu pieeju veicināšanā un pievienotās vērtības palielināšanā to biedriem, tādējādi stiprinot lauksaimnieku pozīciju piegādes ķēdē, nebūtu jāpieprasa rakstisks līgums par biedru veiktajām piegādēm viņu ražotāju organizācijai vai kooperatīvam, ar noteikumu, ka attiecīgās ražotāju organizācijas vai kooperatīva statūtos ir paredzēti pārredzami un paredzami noteikumi par cenu pārnesi, ņemot vērā ietekmi uz lauksaimnieku atalgojumu.*

- (21) *Lai dalībvalstīm dotu iespēju ņemt vērā valsts vai reģionālo praksi, šai regulai būtu jāļauj dalībvalstīm no prasības izmantot rakstiskus līgumus vai rakstiskus līgumu piedāvājumus atbrīvot tos produktus, ko ietekmē sezonālas piedāvājuma vai pieprasījuma svārstības vai kas ir ātrbojīgi, un produktus, ko pārdod, piekopjot konkrētu tradicionālu vai ierastu pārdošanas praksi. Turklāt būtu jāļauj dalībvalstīm pēc apspriešanās ar attiecīgajiem lauksaimnieku vai ar attiecīgo starpnozaru organizāciju pārstāvjiem atbrīvot no pienākuma slēgt rakstiskus līgumus par konkrētiem produktiem, kas nav piens un piena produkti, ar noteikumu, ka paredzamības, pārredzamības un cenu pārneses ietekmi uz attiecīgajiem produktiem panāk ar citiem līdzekļiem vai ka pienākums par minētajiem produktiem slēgt rakstiskus līgumus vai rakstiskus līgumu piedāvājumus nebūtu piemērots vai samērīgs citu pamatotu iemeslu dēļ. Minētajai iespējai atbrīvot konkrētus produktus no pienākuma būt par rakstisku līgumu priekšmetu būtu arī jāietver iespēja atbrīvot konkrētus produktus no konkrētiem obligātiem šādu rakstisku līgumu elementiem. Nolūkā aizsargāt lauksaimniekus būtu skaidri jāprecizē gadījumi, kuros šādus atbrīvojumus var piešķirt.*

- (22) Prasība izmantot rakstiskus lauksaimniecības produktu piegādes līgumus un to izmantošanas pamatnosacījumi būtu jānosaka Savienības līmenī, taču vienlaikus būtu jāparūpējas par to, ka pušu tiesības risināt sarunas par visiem līgumu elementiem nav ierobežotas vairāk, nekā tas ir absolūti nepieciešams. ***Tomēr nevajadzētu liegt dalībvalstīm pieņemt pasākumus ar mērķi apkarot negodīgu tirdzniecības praksi agropārtikas ķēdē, kas negatīvi ietekmē lauku iedzīvotāju dzīves līmeni, ar noteikumu, ka šādi pasākumi ir piemēroti un samērīgi, lai nodrošinātu izvīrētā mērķa sasniegšanu, un ir saderīgi ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2019/633⁸, tostarp tās 9. pantu.***
- (23) Lai mudinātu puses panākt izlīgumu gadījumos, kad par rakstiska līguma noslēgšanu vai pārskatīšanu rodas strīdi, dalībvalstīm būtu ***jānodrošina, ka pusēm ir pieejama mediācija vai salīdzināmi mehānismi. Šādi mehānismi var ietvert esošus mehānismus vai jaunus mehānismus, kas izveidoti minētajam nolūkam. Tie varētu ietvert cita starpā lauksaimnieku pārstāvju organizācijas, starpnozaru organizācijas, akreditētus privātus mediācijas dienestus vai citas neatkarīgas strīdu izšķiršanas struktūras. Minētajiem mehānismiem būtu jābūt objektīviem un to izmantošanai līgumslēdzējām pusēm būtu jābūt brīvprātīgai.*** Par savā teritorijā ■ izveidotajiem ■ mehānismiem dalībvalstīm būtu jāinformē Komisija.

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/633 (2019. gada 17. aprīlis) par negodīgu tirdzniecības praksi starpuzņēmumu attiecībās lauksaimniecības un pārtikas piegādes ķēdē (OV L 111, 25.4.2019., 59. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/633/oj>).

- (24) Lai atvieglotu cenu pārneses mehānismu darbību gadījumos, kad par lauksaimniecības produktu piegādi maksājamo galīgo cenu aprēķina, kombinējot dažādus līgumā noteiktus faktorus, attiecīgo faktoru vidū būtu jāietver objektīvi rādītāji, indeksi vai aprēķina metodes, kas pusēm ir viegli saprotamas. Lai lauksaimnieki nebūtu spiesti sistemātiski pārdot par cenu, kas ir mazāka nekā ražošanas izmaksas, rādītājiem, indeksiem un galīgās cenas aprēķināšanas metodēm būtu jāatspoguļo izmaiņas tirgus apstākļos un *izmaiņas* piegādāto lauksaimniecības produktu *attiecīgajos* ražošanas izmaksu *elementos, kas ietekmē lauksaimnieku atalgojumu.*
- (25) Ņemot vērā lauksaimnieku un viņu organizāciju neaizsargāto pozīciju sarunās, nesenos būtiska lauksaimnieciskās ražošanas resursu izmaksu un tirgus cenu svārstīguma gadījumus un vajadzību pēc efektīvākas cenu pārneses piegādes ķēdē, līgumos *piena nozarē*, kas pārsniedz sešus mēnešus, *un līgumos citās lauksaimniecības nozarēs, kas pārsniedz 12 mēnešus*, būtu jāiekļauj pārskatīšanas klauzula, ko var iedarbināt lauksaimnieki *vai* viņu organizācijas, *piemēram, tādu neparedzētu apstākļu gadījumos kā ekstrēmi laikapstākļu notikumi, dzīvnieku slimību uzliesmojumi, ģeopolitiskā spriedze vai jebkādi citi iemesli.* Šādai klauzulai būtu jāļauj lauksaimniekiem jebkurā brīdī, *kad pagājuši attiecīgi pirmie seši vai 12 mēneši*, pieprasīt ■ tā elementu pārskatīšanu un jāļauj viņiem to izbeigt gadījumā, ja vienošanās ■ nevar tikt panākta. Šim nebūtu jāskar pušu tiesības apspriest citas līguma pārskatīšanas iespējas.

- (26) Labākas līgumu pārredzamības un taisnīgākas tirdzniecības prakses labad būtu jādod dalībvalstīm iespēja pieprasīt, lai rakstiskie lauksaimniecības produktu piegādes līgumi tiktu reģistrēti.
- (27) Dažas vertikālās un horizontālās sadarbības iniciatīvas, kuras attiecas uz lauksaimniecības un pārtikas produktiem un kuru mērķis ir piemērot prasības, kas ir stingrākas par obligātajām prasībām, var palīdzēt sasniegt kopējās lauksaimniecības politikas mērķi nodrošināt pietiekami augstu dzīves līmeni lauku iedzīvotājiem un Savienības ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanas mērķi. Tāpēc noteiktos apstākļos uz šādām iniciatīvām nebūtu jāattiecina LESD 101. panta 1. punkts.
- (28) Būtiskas tirgus nelīdzsvarotības periodos dažu kategoriju kolektīvas darbības, ko veic privāti tirgus dalībnieki, var palīdzēt stabilizēt attiecīgās nozares. ***Šādas kolektīvas privāto tirgus dalībnieku darbības varētu būt, piemēram, savu produktu izņemšana no tirgus vai bezmaksas izplatīšana, tostarp to nodošana labdarības organizācijām.*** Lai nodrošinātu, ka privātiem tirgus dalībniekiem ir minēto darbību veikšanai vajadzīgie resursi, Komisijai būtu jāvar Savienības resursus no lauksaimniecības rezerves darīt pieejamus minēto darbību atbalstīšanai. Dalībvalstīm savukārt būtu jāvar ***bez kavēšanās*** iedalīt valsts papildu resursus.

- (29) *Komisija savā 2025. gada 19. februāra paziņojumā “Lauksaimniecība un pārtika – kādām tām būt?” uzsver, ka lopkopība ir būtiska Savienības lauksaimniecības nozares, konkurētspējas un kohēzijas daļa. Ilgtspējīgas lopkopības sistēmas ir būtiskas Savienības ekonomikai, lauku apvidu dzīvotspējai un vides un lauku ainavu saglabāšanai. Savienības lopkopības nozare ir īpaši neaizsargāta pret dažādiem satricinājumiem un globālo konkurenci, un tai ir jāievēro augsti ražošanas standarti, kurus tirgus ne vienmēr pienācīgi novērtē. Minētajā kontekstā, Savienības ražotāju un patērētāju interesēs, ir nepieciešams atzīt gaļas un gaļas produktu dabisko sastāvu. Ar gaļu saistītiem apzīmējumiem bieži vien ir kultūrvēsturiska vērtība. Tāpēc ir lietderīgi aizsargāt ar gaļu saistītus apzīmējumus nolūkā uzlabot pārredzamību iekšējā tirgū attiecībā uz pārtikas sastāvu un tās uzturvērtību un, lai nodrošinātu, ka patērētāji var izdarīt apzinātu izvēli. Šāda skaidrība ir jo īpaši svarīga patērētājiem, kuri vēlas konkrētu uzturvērtību, kas tradicionāli ir saistīta ar gaļas produktiem. Tāpēc Regulā (ES) Nr. 1308/2013 nolūkos un tās darbības jomā ar apzīmējumu “gaļa” būtu jāsaprot dzīvnieku ēdamās daļas.*

(30) Turklāt attiecībā uz lauksaimniecības produktiem, kas uzskaitīti LESD I pielikumā, kā arī pārtikas produktiem, kas nav uzskaitīti minētajā pielikumā, konkrēti apzīmējumi būtu jārezervē produktiem, kuri iegūti no gaļas, neskarot ražošanā izmantotos tehnoloģiskos procesus, kuru mērķis nav pilnībā vai daļēji aizstāt gaļu vai kādu no gaļas sastāvdaļām, vai produktiem, kuru nosaukumā šie apzīmējumi lietoti saistībā ar vārdu vai vārdiem, lai apzīmētu dzīvnieku sugas, no kurām lauksaimniecības produkts ir iegūts, neskarot šo apzīmējumu lietojumu zvejas un akvakultūras produktiem, kā definēts Savienības tiesību aktos par zvejas un akvakultūras produktu tirgu kopīgo organizāciju. Lai ņemtu vērā to, ka ir konkrēti produkti, kuri nav iegūti no gaļas, kuru precīzs raksturojums ir skaidri noprotams, ņemot vērā to ilgtermiņa izmantojumu, un kas nerada patērētājam nekādu iespējamu neskaidrību, Regulas (ES) Nr. 1308/2013 78. panta 3. punktam būtu jāpievieno pilnvarojums Komisijai izveidot tādu nosaukumu sarakstu, kurus būtu atļauts izmantot atsevišķi vai saistībā ar citiem vārdiem un kuros būtu ņemts vērā tas, kā apzīmējumi tiek lietoti dažādās valodās.

(31) Lai cukurbiešu audzētāji varētu gūt labumu no lielākas līgumu skaidrības un lai nodrošinātu saskaņotu līgumisko satvaru, vienlaikus ņemot vērā cukurbiešu nozares specifiku, cukurbiešu piegādes līgumos iekļaujamie iepirkšanas noteikumi būtu jāsalāgo ar rakstisku līgumu izmantošanas nosacījumiem, kas piemērojami citās lauksaimniecības nozarēs.

- (32) Tāpēc Regula (ES) Nr. 1308/2013 būtu attiecīgi jāgroza.
- (33) Lai stiprinātu lauksaimnieku pozīciju pārtikas piegādes ķēdē, būtu jāgroza konkrēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/2115⁹ noteikumi par intervenču veidiem, kas pastāv dažās nozarēs. Šo grozījumu mērķis ir mudināt lauksaimniekus kļūt vai palikt saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1308/2013 atzītu ražotāju organizāciju vai ražotāju organizāciju apvienību biedriem, ņemot vērā ražotāju organizāciju un ražotāju organizāciju apvienību pozitīvo devumu, ko tās sagādā, stiprinot ražotāju spēju aizstāvēt savas intereses. Turklāt, lai ražotāju organizācijas ar stratēģisko plānu, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni), starpniecību saņemtu efektīvāku un mērķtiecīgāku atbalstu, būtu jāparedz iespēja palielināt Savienības finansiālo palīdzību, kas piešķirama darbības programmām dažās nozarēs.

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2115 (2021. gada 2. decembris), ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1305/2013 un (ES) Nr. 1307/2013 (OV L 435, 6.12.2021., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

- (34) Dažās dalībvalstīs ražotāju organizāciju tirgotās augļu un dārzeņu produkcijas vērtība salīdzinājumā ar augļu un dārzeņu produkcijas kopējo vērtību joprojām ir daudz zemāka par Savienības vidējo rādītāju. No pieejamajiem finansiālajiem stimuliem dalībvalstis jau var sniegt Regulas (ES) 2021/2115 53. pantā paredzēto valsts finansiālo palīdzību ražotāju organizācijām, kas atrodas tādos reģionos, kuros ražotāju pašorganizācijas pakāpe ir ievērojami zemāka par Savienības vidējo rādītāju. Lai uzlabotu konkurētspēju, stiprinātu lauksaimnieku pozīcijas vērtības ķēdē un izveidotu jaunas ražotāju organizācijas, ražotāju organizācijām dalībvalstīs, kurās ražotāju pašorganizācijas pakāpe trīs secīgus gadus pirms attiecīgās darbības programmas īstenošanas ir mazāka nekā 10 %, būtu jāpiešķir finansiāls stimuls, kas izpaužas kā Savienības finansiālās palīdzības palielinājums par 10 %.
- (35) Lai lauksaimniecības nozarē veicinātu paaudžu maiņu un lai jaunus ražotājus mudinātu pievienoties ražotāju organizācijām augļu un dārzeņu nozarē un citās nozarēs, kas minētas Regulas (ES) 2021/2115 42. panta f) punktā, stimuls būtu jāpiešķir gados jauniem lauksaimniekiem un jaunpienācējiem, kuri pievienojas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1308/2013 atzītai ražotāju organizācijai. Jo īpaši, būtu jābūt iespējai palielināt Savienības finansiālo palīdzību par izdevumiem, kas saistīti ar investīcijām tādu gados jaunu lauksaimnieku vai jaunpienācēju lauksaimnieku telpās un objektos, kuri *pirmo reizi* pievienojas atzītai ražotāju organizācijai, par 20 procentpunktiem.

- (36) Ņemot vērā nelabvēlīgu klimatisko apstākļu, dabas katastrofu, augu slimību un kaitīgo organismu invāziju atkārtējos pēdējos gados, ir izrādījies lietderīgi, ka ražotāju organizācijas un ražotāju organizāciju apvienības līdzekļus, arī Savienības finansiālo palīdzību darbības fonda satvarā, var novirzīt intervencēm, kas vajadzīgas, lai novērstu šādu notikumu sekas. Tāpēc ir jāparedz iespēja Regulas (ES) 2021/2115 **52. panta 1. punktā, 62. pantā, 65. panta 1. punktā un 68. pantā** noteikto Savienības finansiālās palīdzības apjomu ar konkrētiem nosacījumiem palielināt no 50 % līdz 70 % no faktiskajiem izdevumiem.
- (37) Lai palīdzētu izveidot intervences citās nozarēs, kas minētas Regulas (ES) 2021/2115 42. panta f) punktā, no 2025. gada 1. janvāra būtu jādod dalībvalstīm lielāka elastība, kas ļauj minētajām nozarēm paredzēto līdzekļu piešķirumu pielāgot. Tādējādi dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izmantot līdz 6 % no piešķirumiem, kas atvēlēti to tiešajiem maksājumiem, ***pēc tam, kad ir novērtēta ietekme uz ienākumu atbalsta līmeni.***

- (38) Tāpēc Regula (ES) 2021/2115 būtu attiecīgi jāgroza.
- (39) Tiecoties panākt, ka Savienības līdzekļus no lauksaimniecības rezerves var darīt pieejamus dalībvalstīm, lai tās būtiskas tirgus nelīdzsvarotības periodos atbalstītu kolektīvas privāto tirgus dalībnieku darbības, iespēja izmantot lauksaimniecības rezervi būtu jāpaplašina, attiecinot to arī uz kolektīvu darbību atbalstīšanu gadījumos, kad Komisija nolemj, ka konkurences noteikumi attiecīgajām darbībām nav piemērojami.
- (40) Tādēļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2116¹⁰ būtu attiecīgi jāgroza.

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2116 (2021. gada 2. decembris) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1306/2013 (OV L 435, 6.12.2021., 187. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj>).

- (41) Lai tirgus dalībniekiem dotu vajadzīgo laiku pielāgoties un lai Komisija varētu novērtēt esošās nacionālās shēmas un prakses, to noteikumu piemērošana, kas reglamentē fakultatīvo apzīmējumu “taisnīgs” un “godīgs” un **apzīmējumu ar** līdzvērtīgu **nozīmi** minētajiem apzīmējumiem un apzīmējuma “īsa piegādes ķēde” rezervēšanu, būtu jāatliek par diviem gadiem pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas. **Tāpat**, lai tirgus dalībnieki savas līgumattiecības varētu pielāgot jaunajiem noteikumiem par rakstiskiem līgumiem **un ražotāju organizācijas piena nozarē varētu pieskaņot savus statūtus**, minēto noteikumu piemērošana būtu jāatliek par **diviem gadiem** pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas. **Turklāt, lai tirgus dalībnieki varētu pielāgot un pieskaņot savas tirdzniecības stratēģijas, gaļas un gaļas produktu definīciju un rezervēto apzīmējumu piemērošana būtu jāatliek par trim gadiem pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas. Tomēr to produktu tirdzniecība, kuri ražoti vai importēti saskaņā ar noteikumiem, kas bija piemērojami pirms datuma, kurā sāk piemērot jaunus noteikumus, būtu jāatļauj ne ilgāk kā sešus gadus no šīs regulas spēkā stāšanās dienas vai līdz dienai, kad beigušies krājumi, atkarībā no tā, kas ir agrāk,**

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

Regulu (ES) Nr. 1308/2013 groza šādi:

I

1) regulas 75. panta 3. punkta j) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“j) audzēšanas un/vai izcelsmes vietu;”;

2) regulas 78. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu groza šādi:

i) punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) visas nozares, kurās ražo dzīvnieku ēdamās daļas, un jo īpaši liellopu un teļa gaļas, cūkgaļas, aitas gaļas un kazas gaļas, un mājiņputnu gaļas nozares;”;

ii) punkta d) apakšpunktu svītro;

b) *panta 3. punktam pievieno šādu daļu:*

“Attiecībā uz VII pielikuma Ia daļas 3. punktu Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 227. pantu pieņemt deleģētos aktus, kas papildina šo regulu, piešķirot atkāpes, ar kurām atļauj izmantot apzīmējumus, kas rezervēti produktiem, kuri iegūti no gaļas, citiem produktiem, kuru precīzais raksturojums ir skaidri noprotams, ņemot vērā to ilgtermiņa izmantojumu, un nerada patērētājam nekādu iespējamu neskaidrību.”;

3) regulas II daļas II sadaļas I nodaļas 1. iedaļā iekļauj šādu apakšiedaļu:

“3.a Apakšiedaļa

Produktu fakultatīvo apzīmējumu izmantošana visās 1. panta 2. punktā minētajās nozarēs

88.a pants

Fakultatīvi tirdzniecības kārtības apzīmējumi

1. Apzīmējums “taisnīgs” vai “godīgs” vai apzīmējumus **ar nozīmi**, kas ir līdzvērtīga **minētajiem** apzīmējumiem, 1. panta 2. punktā minēto nozaru produkta, ko laiž tirgū, marķējumā, noformējumā, reklāmas materiālos vai tirdzniecības dokumentos var atsevišķi vai kopā ar citiem apzīmējumiem izmantot **ar noteikumu, ka minētos** apzīmējumus lieto, lai pircējus informētu par pastāvošo kārtību, kādā organizē ražošanu, izplatīšanu vai laišanu tirgū, kuru mērķis ir nodrošināt vismaz sekojošo :
■

- a) stabilitāti, *tostarp, izmantojot līgumus starp ražotājiem un pircējiem, pārredzamību attiecībās starp lauksaimniekiem un pircējiem visā piegādes ķēdē un pārredzamību informācijā par līdzdalīgajiem lauksaimniekiem;*
- b) savu produktu cenu, ko līdzdalīgie lauksaimnieki uzskata par taisnīgu *un ienesīgu; un*
- c) kolektīvas iniciatīvas, ar kurām tiecas sasniegt vienu vai vairākus no Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķiem, *kas būtiski sekmē lauku kopienu attīstību, jo īpaši, veicinot tādas demokrātiski pārvaldītas kolektīvās organizācijas, kas apvieno lauksaimniekus.*

Pirmās daļas b) apakšpunkta nolūkā cenā var ņemt vērā attiecīgos pieejamos datus par ražošanas izmaksām.

- 2. Apzīmējumu “īsa piegādes ķēde” 1. panta 2. punktā minēto nozaru produkta, ko laiž tirgū, marķējumā, noformējumā, reklāmas materiālos vai tirdzniecības dokumentos var atsevišķi vai kopā ar citiem apzīmējumiem izmantot ar noteikumu, ka *patērētāji spēj viegli identificēt līdzdalīgo lauksaimnieku saimniecības, kurās izejviela tika ražota, un apzīmējumu* izmanto, lai pircējus informētu par pastāvošo kārtību, kādā organizē ražošanu, izplatīšanu vai laišanu tirgū, un kas *nodrošina sekojošo:*

- a) tiešu saikni starp lauksaimnieku un produkta galapatērētāju, *attiecīgā gadījumā ar vienu starpnieku*; vai
- b) ciešu saikni ■ starp lauksaimnieku un produkta galapatērētāju, *ar ierobežotu skaitu starpnieku, un kur lauksaimnieks, starpnieki un produkta galapatērētājs ir savstarpēji ģeogrāfiskā tuvumā.*

■

- 3. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 227. pantu pieņemt deleģētos aktus, *lai grozītu* šo regulu, šā panta 1. punktam pievienojot apzīmējumus, kas ir līdzvērtīgi apzīmējumam “taisnīgs” vai “godīgs”, ja šādus līdzvērtīgus apzīmējumus izmanto tirgū, lai informētu pircējus par šā panta 1. punktā minēto tirdzniecības kārtību, un lai papildinātu šo regulu, *nosakot papildu noteikumus vai precizējot nosacījumus šā panta 1. un 2. punkta piemērošanai, ņemot vērā visus attiecīgos starptautiskos standartus un saistītās kvalitātes sertifikācijas shēmas.*
- 4. Dalībvalstis var pieņemt vai paturēt spēkā valsts noteikumus, kuros papildus 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā un 2. punkta a) un b) apakšpunktā norādītajiem nosacījumiem noteic vēl citus nosacījumus par minētajos punktos minēto apzīmējumu izmantošanu. Šādi noteikumi neaizliedz, neierobežo un nekavē minētajos punktos minēto apzīmējumu izmantošanu attiecībā uz produktiem, ko citā dalībvalstī likumīgi ražo vai tirgo ar minētajos punktos minētajiem apzīmējumiem.

5. Šis pants neskar Regulā (ES) Nr. 1169/2011 izklāstītos noteikumus.”;

4) regulas 148. pantu aizstāj ar šādu:

“148. pants

Līgumattiecības piena un piena produktu nozarē

1. Par piegādēm Savienībā, kurās lauksaimnieki, *tostarp lauksaimnieku apvienības, vai* ražotāju organizācijas, vai ražotāju organizāciju apvienības pārstrādātājiem, savācējiem, izplatītājiem vai mazumtirgotājiem piegādā pienu un piena produktus, ir jābūt noslēgtam rakstiskam līgumam starp minētajām pusēm.

Pirmajā daļā minēto pienākumu piemēro tikai attiecībā uz sekojošo:

- a) *lauksaimniekiem, kuri savās saimniecībās ražo svaigpienu vai pārstrādā savā saimniecībā saražoto svaigpienu pienā un piena produktos;*
- b) *lauksaimnieku apvienībām, ražotāju organizācijām vai ražotāju organizāciju apvienībām, kas pārstrādā vai tirgo a) apakšpunktā minētos produktus.*

Šāds rakstiskais līgums atbilst 4. un 8. punktā izklāstītajiem nosacījumiem.

Pēc apspriešanās ar attiecīgajiem lauksaimnieku pārstāvjiem vai pārstāvjiem no starpnozaru organizācijām, kuras atzītas saskaņā ar 163. panta 1. punktu, dalībvalstis var nolemt, ka šā panta 4. punkta c) apakšpunkta i) punkta otrajā ievilkumā minēto rādītāju, indeksu vai galīgās cenas aprēķināšanas metožu iekļaušana nav obligāta un ka uz piegādi neattiecas 4. punkta c) apakšpunkta iii) punkta prasības attiecībā uz pārskatīšanas klauzulu, ja paredzamības, pārredzamības un cenu pārneses ietekmi uz attiecīgo pienu vai piena produktiem var panākt citādi, vai ka pienākums iekļaut šā panta 4. punkta c) apakšpunkta i) punkta otrajā ievilkumā un šā panta 4. punkta c) apakšpunkta iii) punktā minētos elementus attiecībā uz pārskatīšanas klauzulu nebūtu piemērots vai samērīgs minētajiem produktiem citu pamatotu iemeslu dēļ.

Šajā pantā “savācējs” ir uzņēmums, kas no lauksaimnieka vai cita savācēja saņemto svaigpienu transportē svaigpiena pārstrādātājam vai citam savācējam, un katrā no šiem gadījumiem tiek nodotas īpašumtiesības uz svaigpienu.

2. Dalībvalstis var arī nolemt, ka:

- a) par piena un piena produktu piegādi, ko veic *vai saņem dalībnieki, uz kuriem neattiecas 1. punkts*, ir jābūt noslēgtam rakstiskam līgumam;

- b) **■** rakstisks piedāvājums slēgt līgumu par piena un piena produktu piegādi **ir obligāts.**

Attiecībā uz šā punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētajiem rakstiskajiem līgumu piedāvājumiem attiecīgā dalībvalsts var nolemt, ka šādu piedāvājumu izsaka vai nu piena un piena produktu pirmie pircēji vai lauksaimnieks, tostarp lauksaimnieku apvienība, vai ražotāju organizācija, vai ražotāju organizāciju apvienība.

Līgumi, kas minēti šā punkta pirmās daļas a) apakšpunktā, vai līguma piedāvājumi, kas minēti šā punkta pirmās daļas b) apakšpunktā, atbilst 4. un 8. punktā izklāstītajiem nosacījumiem.

3. Dalībvalstis **nodrošina, ka līgumslēdzējām pusēm ir pieejama** mediācija **vai salīdzināmi mehānismi, tostarp esošie mehānismi. Šādi mehānismi ir brīvprātīgi līgumslēdzējām pusēm un objektīvi** lai aptvertu gadījumus, kad nav **savstarpēji pieņemama** līguma, kas minēts 1. un 2. punktā, vai - ja ir līgums, kas minēts 1. un 2. punktā, - **lai pārskatītu** minēto līgumu. **Minētajos mehānismos var tikt iekļauti lauksaimnieku organizāciju pārstāvji.**

Dalībvalstis informē Komisiju par šā punkta **pirmajā daļā minētajiem** **■** mehānismiem, **kas pieejami** to teritorijā.

4. Līgums vai līguma piedāvājums, kas minēts 1. un 2. punktā:
- a) tiek sagatavots pirms piegādes;
 - b) tiek sagatavots rakstiski, **tostarp elektroniskā formā**; un
 - c) ietver jo īpaši šādus elementus:
 - i) par piegādātajiem produktiem maksājamā cena, kas:
 - ir nemainīga un noteikta līgumā; vai
 - tiek aprēķināta, kombinējot dažādus līgumā noteiktus faktorus, kuri ietver objektīvus rādītājus, indeksus vai galīgās cenas aprēķināšanas metodes, kam var viegli piekļūt un kas ir saprotamas un atspoguļo izmaiņas tirgus apstākļos un **izmaiņas attiecīgajos ražošanas izmaksu elementos, kas ietekmē lauksaimnieku atalgojumu**, piegādātos daudzumus un piegādātā piena vai piena produktu kvalitāti vai sastāvu; šajā nolūkā dalībvalstis var noteikt rādītājus, **ko var publicēt tiešsaistē izmantošanai līgumos**, saskaņā ar **objektīviem kritērijiem**, kuri balstīti uz pētījumiem, kas veikti attiecībā uz ražošanu un pārtikas piegādes ķēdi, **vai ņemot vērā objektīvus datus no tādiem avotiem kā starpnozaru organizācijas, ES Agropārtikas ķēdes novērošanas centrs vai jebkādos attiecīgus objektīvus datus, kas ir pieejami**. Līgumu puses var atsaukties uz šiem rādītājiem vai jebkādiem citiem rādītājiem;

- ii) piegādājamā svaigpiena apjoms vai piegādājamā piena vai piena produktu kvalitāte un daudzums, un šādu piegāžu grafiks;
- iii) līguma ilgums, kas var būt noteikts ilgums vai arī nenoteikts ilgums ar izbeigšanas klauzulu, un, ja līguma minimālais ilgums pārsniedz sešus mēnešus, pārskatīšanas klauzula, ko var iedarbināt lauksaimnieks, ***tostarp lauksaimnieku apvienība, vai*** ražotāju organizācija, vai ražotāju organizāciju apvienība;
- iv) informācija par samaksas termiņiem un procedūrām, ***tostarp par jebkādu tādu samazinājumu piemērošanu, par kuriem puses ir vienojušās;***
- v) piena vai piena produktu savākšanas vai piegādes kārtība; un
- vi) noteikumi, ko piemēro nepārvaramas varas gadījumos.

5. Atkāpjoties no 1. un 2. punkta, rakstisks līgums vai rakstisks līguma piedāvājums nav nepieciešams šādos gadījumos:

- a) ražotāju organizācijas vai kooperatīva biedrs attiecīgo pienu vai piena produktus piegādā ražotāju organizācijai vai kooperatīvam, kura biedrs viņš ir, ar noteikumu, ka minētās ražotāju organizācijas vai kooperatīva statūtos vai minētajos statūtos paredzētos vai no ■ tiem izrietošos noteikumos un lēmumos ***ir paredzēti iepriekš zināmi, pārredzami un demokrātiski pieņemti noteikumi par metodēm minēto biedru piegādātā piena vai piena produktu cenas noteikšanai, ņemot vērā ietekmi uz lauksaimnieku atalgojumu, un maksājumu termiņi un procedūras;***
- b) piegādi veic bez maksas vai ar mērķi atbrīvoties no piena vai piena produktiem, kas pārdošanai vairs nav derīgi.

6. Dalībvalstis var nolemt, ka rakstisks līgums vai rakstisks līguma piedāvājums nav nepieciešams vienā vai vairākos šādos gadījumos:

- a) *pirmais piena vai piena produktu pircējs ir mikrouzņēmums vai mazais uzņēmums Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju nozīmē;*
- b) *piegādes vai piegāžu, par ko puses vienojušās, kopējā vērtība nepārsniedz attiecīgās dalībvalsts noteikto **maksimālo robežu**, kas nevar būt lielāka par 10 000 EUR;*
- c) *līguma noslēgšana un samaksa par pienu vai piena produktiem notiek **piegādes brīdī**;*
- d) *piegāde aptver pienu un piena produktus, ko ietekmē sezonālas piedāvājuma vai pieprasījuma svārstības vai kas ir ātrbojīgi; vai*
- e) *piegāde aptver pienu vai piena produktus, ko pārdod, piekopjot tradicionālu vai ierastu pārdošanas praksi.*

I

7. Ja, ievērojot 5. punkta b) *apakšpunktu* vai 6. punktu, rakstisks līgums vai rakstisks līguma piedāvājums nav nepieciešams, lauksaimnieks, *tostarp lauksaimnieku apvienība, vai* ražotāju organizācija, vai ražotāju organizāciju apvienība tomēr var pieprasīt, lai par jebkādu piena vai piena produktu piegādi pārstrādātājam, izplatītājam, mazumtirgotājam vai savācējam starp pusēm tiktu noslēgts rakstisks līgums vai izteikts rakstisks līguma piedāvājums. Šāds līgums vai līguma piedāvājums atbilst 4. punktā un 8. punkta pirmajā daļā izklāstītajiem nosacījumiem.
8. Puses sarunās brīvi apspriež visus elementus – to vidū 4. punkta c) apakšpunktā minētos elementus un to komponentus –, kas iekļaujami piena vai piena produktu piegādes līgumos, kurus lauksaimnieki, *tostarp lauksaimnieku apvienības, vai* ražotāju organizācijas, vai ražotāju organizāciju apvienības noslēdz ar savācējiem, pārstrādātājiem, izplatītājiem vai mazumtirgotājiem.

Dalībvalstis var noteikt vienu vai vairākus šādus elementus:

- a) attiecībā uz 1. punktā minētajiem rakstiskajiem līgumiem:
- i) pienākumu pusēm vienoties par sakarību starp konkrētu piegādāto piena vai piena produktu daudzumu un cenu, kas maksājama par minēto piegādi;

- ii) minimālo ilgumu, kam jābūt vismaz sešiem mēnešiem un kas nedrīkst traucēt iekšējā tirgus pienācīgai darbībai;
- b) attiecībā uz 2. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētajiem rakstiskajiem līgumu piedāvājumiem – pienākumu, ka rakstiskajā līguma piedāvājumā iekļauj līguma minimālo ilgumu, kāds noteikts valsts tiesību aktos, bet kuram jābūt vismaz sešiem mēnešiem un kurš netraucē iekšējā tirgus pienācīgai darbībai.

Lauksaimnieki, *tostarp lauksaimnieku apvienības, vai* ražotāju organizācijas, vai ražotāju organizāciju apvienības var rakstiski atteikties no minimālā ilguma, ko noteikušas dalībvalstis, ievērojot otro daļu.

- 9. Dalībvalstis var pieprasīt, lai piena vai piena produktu pircējs reģistrē 1. punktā minētos rakstiskos līgumus par attiecīgā piena vai piena produktu piegādi savācējam, pārstrādātājam, izplatītājam vai mazumtirgotājam attiecīgās dalībvalsts teritorijā, ko veic lauksaimnieks, *tostarp lauksaimnieku apvienība, vai* ražotāju organizācija, vai ražotāju organizāciju apvienība.

10. Dalībvalstis, kas izmanto **1.**, **2.**, **6.**, **8.** un **9.** punktā paredzētās iespējas, paziņo Komisijai, kā minētās iespējas tiek piemērotas.
11. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem noteic pasākumus, kas vajadzīgi šā panta 4. un 5. punkta vienādei piemērošanai, un pasākumus, kas attiecas uz paziņojumiem, kuri dalībvalstīm jāsniedz saskaņā ar šā panta 10. punktu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 229. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.”;

5) *regulas 149. panta 2. punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:*

“c) ar noteikumu, ka – attiecībā uz konkrētu ražotāju organizāciju – ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

i) svaigpiena apjoms, par kuru tiek risinātas šādas sarunas, nepārsniedz 7 % no kopējā Savienības ražošanas apjoma;

- ii) *svaigpiena apjoms, par kuru tiek risinātas šādas sarunas un kas tiek saražots kādā konkrētā dalībvalstī, nepārsniedz 36 % no attiecīgās dalībvalsts kopējā valsts ražošanas apjoma; un*
- iii) *svaigpiena apjoms, par kuru tiek risinātas šādas sarunas un kas tiek piegādāts kādā konkrētā dalībvalstī, nepārsniedz 36 % no attiecīgās dalībvalsts kopējā valsts ražošanas apjoma;”;*

6) regulas 152. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu groza šādi:

i) punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) sastāv no ražotājiem **konkrētā nozarē**, kas minēta 1. panta 2. punktā **■** , un ko saskaņā ar 153. panta 2. punkta c) apakšpunktu kontrolē biedri, kas ir lauksaimnieki, **kuri ražo zemkopības vai lopkopības lauksaimniecības produktus; Atzīšanu var piešķirt vienā vai vairākās konkrētās nozarēs, kas uzskaitītas 1. panta 2. punktā, ar noteikumu, ka ražotāju organizācija atbilst to visu atzīšanas nosacījumiem;**

Dalībvalstis var nolemt, ka šajā punktā minēto kontroli var īstenot lauksaimnieku apvienības, kas ražo zemkopības vai lopkopības lauksaimniecības produktus, ar noteikumu, ka šīs apvienības kontrolē minētie lauksaimnieki;”;

ii) punkta b) apakšpunkta ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

“b) ir izveidotas pēc lauksaimnieku, *kas ražo zemkopības vai lopkopības lauksaimniecības produktus*, iniciatīvas un veic vismaz vienu no šādām darbībām:”;

iii) punkta c) apakšpunkta vi) punktu aizstāj ar šādu:

“vi) veicināt ražošanas standartu izmantošanu un sniegt tehnisko palīdzību to izmantošanā, uzlabot produktu kvalitāti, izstrādāt produktus ar aizsargātu cilmes vietas nosaukumu, aizsargātu ģeogrāfiskās izcelsmes norādi vai valsts kvalitātes zīmi un īstenot iniciatīvas, kas veicina īsas piegādes ķēdes vai 88.a pantā minēto fakultatīvo apzīmējumu izmantošanu;”;

b) panta 1.a punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“1.a Atkāpjoties no LESD 101. panta 1. punkta, ražotāju organizācija, kas atzīta saskaņā ar šā panta 1. punktu, vai ražotāju organizācija, tostarp kooperatīvs **vai jebkura cita līdzvērtīga tiesiskā forma, kas atzīta valsts tiesību aktos**, kura ir **iesniegusi atzīšanas pieteikumu** un kuru dalībvalsts **vēl nav** atzinusi par ražotāju organizāciju, ar noteikumu, ka tā atbilst šā panta 1. punktā un šīs regulas 154. pantā izklāstītajām prasībām, savu biedru vārdā attiecībā uz to kopējo produkciju vai tās daļu var plānot ražošanu, optimizēt ražošanas izmaksas, laist produktus tirgū un risināt sarunas par lauksaimniecības produktu piegādes līgumiem. **Šāda ražotāju organizācija var izmantot minēto atkāpi šīs regulas 154. panta 4. punkta a) apakšpunktā noteiktajā laikposmā vai, ja dalībvalsts līdz minētā laikposma beigām nav pieņēmusi lēmumu par atzīšanas pieprasījumu, piecu gadu laikposmā no atzīšanas pieprasījuma iesniegšanas dienas, ja vien attiecīgā dalībvalsts nav nolēmusi atteikt atzīšanu.**”;

- c) panta 1.b punktā pēc pirmās daļas iekļauj šādu daļu:

“Ja saskaņā ar 156. panta 1. punktu atzīta ražotāju organizāciju apvienība *neatbilst šā panta 1.a punkta otrās daļas a) un b) apakšpunktā noteiktajiem nosacījumiem, bet tās biedri atbilst minētajiem nosacījumiem, tā* var arī veikt šā panta 1.a punkta pirmajā daļā minētās darbības ar noteikumu, ka:

- a) tās biedri ir atzīti saskaņā ar šā panta 1. punktu;
- b) tās biedri nav citas atzītas ražotāju organizāciju apvienības biedri ***attiecībā uz produktiem, uz kuriem attiecas šā panta 1.a punkta pirmajā daļā minētās darbības***; un

I

- c) šā panta 1.a punkta pirmajā daļā minēto darbību aptvertā ***produkta*** apjoms nepārsniedz **36 %** no ***minētā produkta*** kopējā valsts ražošanas apjoma ***attiecīgajā*** dalībvalstī.”;

7) regulas 153. pantu groza šādi:

a) *panta 1. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:*

“b) būt tikai vienas ražotāju organizācijas biedriem saistībā ar jebkuru konkrētu saimniecības produktu, ja attiecīgais produkts attiecas uz produktiem, kas ir pietiekami atšķirīgi, jo īpaši, pamatojoties uz to īpašībām vai paredzēto galīgo izmantojumu;

tomēr pienācīgi pamatotos gadījumos dalībvalstis var atkāpties no šī nosacījuma, ja biedriem ražotājiem pieder divas atšķirīgas ražotnes, kas izvietotas dažādos ģeogrāfiskos apgabalos.”;

b) *panta 2. punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:*

*“c) noteikumus, kuri ļauj tās biedriem, kas ir lauksaimnieki, **kuri ražo zemkopības vai lopkopības lauksaimniecības produktus**, demokrātiski pārbaudīt savu organizāciju un tās lēmumus, kā arī tās kontus un budžetu;”;* ■

c) panta 2.a punktu aizstāj ar šādu:

“2.a Ražotāju organizācijas statūtos var paredzēt iespēju biedriem tieši kontaktēties ar pircējiem ar noteikumu, ka šāds tiešs kontakts neapdraud mērķus, ko tiecas sasniegt ražotāju organizācija, **tostarp** piedāvājuma koncentrēšanu un produktu laišanu tirgū, ko veic ražotāju organizācija. Piedāvājuma koncentrēšanu **un produktu laišanu tirgū** uzskata par nodrošinātu, ja par būtiskiem pārdošanas elementiem, piemēram, cenu, kvalitāti un apjomu, sarunas risina un tos nosaka ražotāju organizācija. ***Ražotāju organizācijas statūtos, kas ļauj biedriem tieši kontaktēties ar pircējiem, var būt iekļauti iekšējās kontroles un profilakses mehānismi, lai nodrošinātu, ka šāds kontakts negatīvi neietekmē ražotāju organizācijas mērķus, tostarp piedāvājuma koncentrāciju.***”;

d) panta 3. punktu **svītro**.

8) regulas 157. panta 1. punkta c) apakšpunktam pievieno šādu punktu:

“xvii) veicināt 88.a pantā minēto fakultatīvo apzīmējumu izmantošanu.”;

9) regulas 168. pantu aizstāj ar šādu:

“168. pants
Līgumattiecības

1. Par piegādēm Savienībā, kurās lauksaimnieki, *tostarp lauksaimnieku apvienības, vai* ražotāju organizācijas, vai ražotāju organizāciju apvienības pārstrādātājiem, izplatītājiem vai mazumtirgotājiem piegādā 1. panta 2. punktā minēto nozaru lauksaimniecības produktus, izņemot pienu un piena produktus un cukuru, ir noslēgts rakstisks līgums starp attiecīgajām pusēm.

Pirmajā daļā minētais pienākums attiecas tikai uz sekojošo:

- a) *lauksaimniekiem, kuri ražo zemkopības vai lopkopības produktus vai pārstrādā šādus produktus, kas ražoti viņu saimniecībās;*
- b) *lauksaimnieku apvienībām, ražotāju organizācijām vai ražotāju organizāciju apvienībām, kas pārstrādā vai tirgo a) apakšpunktā minētos produktus.*

Šāds rakstisks līgums atbilst 4. un 8. punktā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Dalībvalstis var arī nolemt, ka:

- a) par piena un piena produktu piegādi, ko veic *vai saņem dalībnieki, uz kuriem neattiecas 1. punkts*, ir jābūt noslēgtam rakstiskam līgumam;
- b) **■** rakstisks piedāvājums slēgt līgumu par piena un piena produktu piegādi *ir obligāts*;

Attiecībā uz rakstiskiem līguma piedāvājumiem, kas minēti šā punkta pirmās daļas b) apakšpunktā, attiecīgā dalībvalsts var nolemt, ka šādu piedāvājumu ir jāizsaka vai nu lauksaimniecības produktu pirmie pircēji vai lauksaimnieks, tostarp lauksaimnieku apvienība, vai ražotāju organizācija, vai ražotāju organizāciju apvienība.

Līgumi, kas minēti šā punkta pirmās daļas a) apakšpunktā, vai līguma piedāvājumi, kas minēti šā punkta pirmās daļas b) apakšpunktā, atbilst 4. un 8. punktā izklāstītajiem nosacījumiem.

3. Dalībvalstis *nodrošina, ka līgumslēdzējām pusēm ir pieejama mediācija vai salīdzināmi mehānismi, tostarp esošie mehānismi. Šādi mehānismi ir brīvprātīgi līgumslēdzējām pusēm un objektīvi*, lai aptvertu gadījumus, kad nav 1. un 2. punktā minētā *savstarpēji pieņemama* līguma, vai, ja ir 1. un 2. punktā minētais savstarpēji pieņemams līgums, *lai pārskatītu* minēto līgumu. *Minētajos mehānismos var tikt iekļauti lauksaimnieku organizāciju pārstāvji.*

Dalībvalstis informē Komisiju par šā punkta *pirmajā daļā minētajiem* **■** mehānismiem, *kas pieejami* to teritorijā.

4. Līgums vai līguma piedāvājums, kas minēts 1. un 2. punktā:
- a) tiek sagatavots pirms piegādes,
 - b) tiek sagatavots rakstiski, *tostarp elektroniskā formā*, un
 - c) ietver jo īpaši šādus elementus:
 - i) par piegādātajiem produktiem maksājamā cena, kas:
 - ir nemainīgs un noteikts līgumā; vai
 - tiek aprēķināta, kombinējot dažādus līgumā noteiktus faktorus, kuri ietver objektīvus rādītājus, indeksus vai galīgās cenas aprēķināšanas metodes, kam var viegli piekļūt un kas ir saprotamas un atspoguļo izmaiņas tirgus apstākļos un *izmaiņas attiecīgajos ražošanas izmaksu elementos, kas ietekmē lauksaimnieku atalgojumu*, piegādātos daudzumus un piegādāto lauksaimniecības produktu kvalitāti vai sastāvu; šajā nolūkā dalībvalstis var noteikt rādītājus, *ko var publicēt tiešsaistē izmantošanai līgumos* saskaņā ar objektīviem kritērijiem, kuru pamatā ir pētījumi, kas veikti par ražošanu un pārtikas piegādes ķēdi, *vai ņemot vērā objektīvus datus no tādiem avotiem kā starpnozaru organizācijas, ES Agropārtikas ķēdes novērošanas centrs vai jebkādos citus attiecīgus objektīvus datus, kas ir pieejami*; līgumu puses var atsaukties uz minētajiem rādītājiem vai uz jebkādiem citiem rādītājiem, ko tās uzskata par būtiskiem;

- ii) attiecīgo lauksaimniecības produktu daudzumu un kvalitāti, ko var piegādāt vai kas jāpiegādā, un šādu piegāžu grafiku;
- iii) līguma darbības ilgumu, kas var būt noteikts ilgums, vai nenoteikts ilgums ar izbeigšanas klauzulām, un, ja līgumu minimālais ilgums pārsniedz *divpadsmit* mēnešus, pārskatīšanas klauzulu, ko var iedarbināt **■** lauksaimnieks, *tostarp lauksaimnieku apvienība, vai* ražotāju organizācija vai ražotāju organizāciju apvienība;
- iv) informācija par samaksas termiņiem un procedūrām, *tostarp par jebkādu tādu samazinājumu piemērošanu, par kuriem puses ir vienojušās;*
- v) pasākumus lauksaimniecības produktu savākšanai vai piegādei; un
- vi) noteikumus, ko piemēro nepārvaramas varas gadījumos.

5. Atkāpjoties no 1. un 2. punkta, rakstisks līgums vai rakstisks līguma piedāvājums nav obligāts šādos gadījumos:
- a) ražotāju organizācijas vai kooperatīva biedrs attiecīgos lauksaimniecības produktus piegādā ražotāju organizācijai vai kooperatīvam, kura biedrs ***viņš ir***, ar noteikumu, ka minētās ražotāju organizācijas vai kooperatīva statūtos vai minētajos statūtos paredzētos vai no ■ tiem izrietošos noteikumos un lēmumos ***ir paredzēti iepriekš zināmi, pārredzami un demokrātiski pieņemti noteikumi par metodēm minēto biedru piegādāto produktu cenas noteikšanai, ņemot vērā ietekmi uz lauksaimnieku atalgojumu, un maksājumu termiņi un procedūras;***
 - b) piegādi veic bez maksas vai ar mērķi atbrīvoties no lauksaimniecības produktiem, kas pārdošanai vairs nav derīgi.

6. Dalībvalstis var nolemt, ka rakstisks līgums vai rakstisks līguma piedāvājums nav obligāts vienā vai vairākos šādos gadījumos:
- a) *pirmais lauksaimniecības produktu pircējs ir mikrouzņēmums vai mazais uzņēmums Ieteikuma 2003/361/EK ¹ nozīmē;*
 - b) *piegādes vai piegāžu, par ko puses vienojušās, kopējā vērtība nepārsniedz attiecīgās dalībvalsts noteikto **maksimālo robežu**, kas nevar būt lielāka par 10 000 EUR;*
 - c) *attiecīgo lauksaimniecības produktu piegāde un samaksa par tiem notiek vienlaicīgi vai attaisnojošu iemeslu dēļ ne vēlāk kā 3 darba dienu laikā;*
 - d) *piegāde aptver lauksaimniecības produktus, ko ietekmē sezonālas piedāvājuma vai pieprasījuma svārstības vai kas ir ātrbojīgi;*
 - e) *piegāde aptver lauksaimniecības produktus, ko pārdod, piekopjot tradicionālu vai ierastu pārdošanas praksi;*

f) piegāde aptver lauksaimniecības produktus, par kuriem dalībvalsts pēc apspriešanās ar attiecīgajiem lauksaimnieku vai starpnozaru organizāciju pārstāvjiem, kas atzīti attiecīgajās nozarēs saskaņā ar 158. panta 1. punktu, uzskata, ka attiecībā uz minētajiem produktiem ir panākta paredzamības, pārredzamības un cenu pārneses ietekme, ko cenšas panākt ar šā panta 1. un 4. punktu, vai ka pienākums slēgt rakstiskus līgumus vai rakstiskus līgumu piedāvājumus nebūtu piemērots vai samērīgs minētajiem produktiem citu pamatotu iemeslu dēļ.

7. Ja atbilstīgi 5. **punkta** b) apakšpunktam vai 6. punktam rakstisks līgums vai rakstisks līguma piedāvājums nav obligāts, lauksaimnieks, **tostarp lauksaimnieku apvienība, vai** ražotāju organizācija vai ražotāju organizāciju apvienība tomēr var prasīt, lai par ikvienu lauksaimniecības produktu piegādi pārstrādātājam, izplatītājam vai mazumtirgotājam tiktu noslēgts rakstisks līgums starp pusēm vai izteikts rakstisks līguma piedāvājums. Šāds līgums vai līguma piedāvājums atbilst 4. punktā un 8. punkta pirmajā daļā izklāstītajiem nosacījumiem.

8. Puses sarunās brīvi apspriež visus elementus – to vidū 4. punkta c) apakšpunkta elementus un to komponentus –, kas iekļaujami lauksaimniecības produktu piegādes līgumos, kurus lauksaimnieki, *tostarp lauksaimnieku apvienības, vai* ražotāju organizācijas vai ražotāju organizāciju apvienības noslēdz ar pārstrādātājiem, izplatītājiem vai mazumtirgotājiem.

Dalībvalstis var noteikt vienu vai vairākus šādus elementus:

- a) attiecībā uz 1. punktā minētajiem rakstiskajiem līgumiem:
 - i) pienākumu pusēm vienoties par sakarību starp konkrētu piegādāto lauksaimniecības produktu daudzumu un cenu, kas maksājama par minēto piegādi;
 - ii) minimālo ilgumu, kam ir jābūt vismaz sešiem mēnešiem un kas nekaitē iekšējā tirgus pienācīgai darbībai;
- b) attiecībā uz 2. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētajiem rakstiskajiem līgumu piedāvājumiem – pienākumu, ka rakstiskajā līguma piedāvājumā iekļauj līguma minimālo ilgumu, kas šajā nolūkā noteikts valsts tiesību aktos; bet kurš ir vismaz seši mēneši un kurš nekaitē iekšējā tirgus pienācīgai darbībai.

Lauksaimnieki, *tostarp lauksaimnieku apvienības, vai* ražotāju organizācijas vai ražotāju organizāciju apvienības var rakstiski atteikties no minimālā ilguma, ko noteikušas dalībvalstis, ievērojot otro daļu.

9. Dalībvalstis var pieprasīt, lai lauksaimniecības produktu pircējs reģistrē 1. punktā minētos rakstiskos līgumus par attiecīgo lauksaimniecības produktu piegādi pārstrādātājam, izplatītājam vai mazumtirgotājam attiecīgās dalībvalsts teritorijā, ko veic lauksaimnieks, *tostarp lauksaimnieku apvienība, vai* ražotāju organizācija vai ražotāju organizāciju apvienība.
10. Dalībvalstis, kas izmanto 2., 6., 8. un 9. punktā paredzētās iespējas, paziņo Komisijai, kā minētās iespējas tiek piemērotas.
11. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem noteic pasākumus, kas vajadzīgi šā panta 4. un 5. punkta vienādei piemērošanai, un pasākumus, kas attiecas uz paziņojumiem, kuri dalībvalstīm jāsniedz saskaņā ar šā panta 10. punktu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 229. panta 2. punktā.”;

10) regulas 210.a pantu groza šādi:

a) panta 3. punktu groza šādi:

i) *punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:*

“a) vides mērķi, tostarp klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās tām; ilgtspējīga ainavu, ūdens resursu un augsnes izmantošana un aizsardzība, tostarp ar apūdeņošanas sistēmām; pāreja uz aprites ekonomiku, tostarp pārtikas atkritumu samazināšana un kūtsmēsļu barības vielu reciklēšana organiskajos mēslošanas līdzekļos vai enerģijas ražošanā; un piesārņojuma novēršana un kontrole kā arī bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana;”;

ii) pievieno šādus punktus:

- “d) atbalsts to mazo lauku saimniecību ekonomiskajai dzīvotspējai, kuras paļaujas galvenokārt uz ģimenes darbaspēku un kuru standarta produkcija, kā definēta Padomes Regulas (EK) Nr. 1217/2009 2. panta 8) punktā*, nepārsniedz 100 000 EUR;
- e) gados jaunu ražotāju piesaistīšana lauksaimniecības produktu ražošanai un viņu atbalstīšana; vai
- f) darba un drošības apstākļu uzlabošana lauksaimniecības un pārstrādes darbībās.

I

* Padomes Regula (EK) Nr. 1217/2009 (2009. gada 30. novembris), ar ko izveido lauku saimniecību ilgtspējas datu tīklu (OV L 328, 15.12.2009., 27. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1217/oj>).”;

b) panta 6. punktu aizstāj ar šādu:

“Šā panta 1. punktā minētie ražotāji no 2023. gada 8. decembra var lūgt Komisiju sniegt atzinumu par 1. punktā minēto nolīgumu, lēmumu un saskaņoto darbību saderību attiecībā uz tādu ilgtspējas standartu īstenošanu, kuru mērķis ir palīdzēt sasniegt vienu vai vairākus no 3. punkta a), b) un c) apakšpunktā noteiktajiem mērķiem.

Šā panta 1. punktā minētie ražotāji no ... [divi gadi no šīs grozošās regulas spēkā stāšanās dienas] var lūgt Komisiju sniegt atzinumu par 1. punktā minēto nolīgumu, lēmumu un saskaņoto darbību saderību attiecībā uz tādu ilgtspējas standartu īstenošanu, kuru mērķis ir palīdzēt sasniegt vienu vai vairākus no 3. punkta d), e) un f) apakšpunktā noteiktajiem mērķiem.

Komisija savu atzinumu lūguma iesniedzējam nosūta četru mēnešu laikā pēc pilnīga lūguma saņemšanas.

Ja Komisija jebkurā laikā pēc šāda atzinuma sniegšanas konstatē, ka šā panta 1., 3. un 7. punktā minētie nosacījumi vairs netiek izpildīti, tā paziņo, ka attiecīgajam nolīgumam, lēmumam vai saskaņotajai darbībai turpmāk piemēro LESD 101. panta 1. punktu, un attiecīgi informē ražotājus.

Komisija pēc savas iniciatīvas vai pēc dalībvalsts lūguma var mainīt atzinuma saturu, jo īpaši tad, ja lūguma iesniedzējs ir sniedzis neprecīzu informāciju vai ļaunprātīgi izmantojis sniegto atzinumu.”;

■

11) regulas 222. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Būtiskas tirgu nelīdzsvarotības periodos Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem noteic, ka LESD 101. panta 1. punkts nav piemērojams lauksaimnieku, lauksaimnieku apvienību vai šādu apvienību asociāciju vai atzītu ražotāju organizāciju, atzītu ražotāju organizāciju apvienību un atzītu starpnozaru organizāciju nolīgumiem un lēmumiem nevienā nozarē, kas minētas šīs regulas 1. panta 2. punktā, ar noteikumu, ka šādi nolīgumi un lēmumi neapdraud iekšējā tirgus pienācīgu darbību, to mērķis ir vienīgi censties stabilizēt attiecīgo nozari un tie ietilpst vienā vai vairākās šādās kategorijās:

a) savu produktu izņemšana no tirgus vai bezmaksas izplatīšana;

■

- b) pārveidošana un pārstrāde;
- c) privātu tirgus dalībnieku veikta uzglabāšana;
- d) kopīgi veicināšanas pasākumi;
- e) nolīgumi par kvalitātes prasībām;
- f) kopīgs tādu ielaidresursu iepirkums, kas vajadzīgi, lai apkarotu dzīvnieku un augu kaitīgo organismu un slimību izplatīšanos Savienībā, vai tādu ielaidresursu iepirkums, kas vajadzīgi, lai novērstu dabas katastrofu sekas Savienībā;
- g) ražošanas pagaidu plānošana, kurā ņem vērā ražošanas cikla specifiku.

Ja Komisija pieņem īstenošanas aktus saskaņā ar šā punkta pirmo daļu, tā var nolemt attiecīgajām dalībvalstīm darīt pieejamu Savienības atbalstu no Regulas (ES) 2021/2116 16. pantā minētās lauksaimniecības rezerves. Šāds finansiālais atbalsts sagādā līdzekļus, kas vajadzīgi, lai attiecīgie tirgus dalībnieki varētu minētos nolīgumus un lēmumus īstenot *bez kavēšanās*.

Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuri precizē šā punkta pirmajā daļā minētās atkāpes tvērumu, un atbilstīgi 3. punktam – laikposmu, kurā atkāpe piemērojama, kā arī attiecīgā gadījumā lauksaimniecības rezerves summu, kas attiecīgajai dalībvalstij iedalāma saskaņā ar šā punkta otro daļu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 229. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.”;

12) *regulas 222.a panta 2. punktu aizstāj ar šādu:*

“2. Komisija var lemt, kurām no 1. panta 2. punktā uzskaitītajām lauksaimniecības nozarēm tiks izveidoti Savienības tirgus novērošanas centri. Komisija var minētajos novērošanas centros īpaši nošķirt bioloģisko ražošanu no pārējās.”;

I

13) VII pielikumā iekļauj šādu daļu:

“Ia DAĻA

Gaļas un gaļas produktu apzīmējumi

1. *Šajā daļā “gaļa” ir dzīvnieka ēdamās daļas, kas ietilpst šīs regulas piemērošanas jomā.*
2. *Šajā daļā “gaļas produkti” ir produkti, kuri iegūti no gaļas, ar nosacījumu, ka drīkst pievienot to ražošanai nepieciešamās vielas, ja vien šīs vielas neizmanto, lai pilnībā vai daļēji aizstātu kādu no gaļas sastāvdaļām. Šis neskar apzīmējuma “gaļa” izmantošanu attiecībā uz produktiem, uz kuriem attiecas Savienības tiesību akti par kopīgo tirgus organizāciju zvejas un akvakultūras produktu jomā.*
3. *Attiecībā uz produktiem, kas uzskaitīti LESD I pielikumā, kā arī pārtikas produktiem, kas nav uzskaitīti minētajā pielikumā, izņemot produktus, uz kuriem attiecas Savienības tiesību akti par zvejas un akvakultūras produktu tirgu kopīgo organizāciju, un citus produktus, kas uzskaitīti deleģētajā aktā, kurš pieņemts saskaņā ar šīs regulas 78. panta 3. punkta otro daļu, apzīmējumu “gaļa” un tālāk norādītos apzīmējumus visos tirdzniecības posmos rezervē gaļas produktiem un produktiem, kuru nosaukumā šie apzīmējumi lietoti saistībā ar vārdu vai vārdiem, lai apzīmētu dzīvnieku sugas, no kurām lauksaimniecības produkts ir iegūts:*

- a) *liellopu gaļa;*
- b) *teļa gaļa;*
- c) *cūkgaļa;*
- d) *mājputnu gaļa;*
- e) *vistas gaļa;*
- f) *tītara gaļa;*
- g) *pīles gaļa;*
- h) *zoss gaļa;*
- i) *jēra gaļa;*
- j) *auna vai aitas gaļa;*
- k) *aitas gaļa;*
- l) *kazas gaļa;*

- m) stilbiņš;*
- n) fileja;*
- o) muguras daļas steiks;*
- p) sānu gabals;*
- q) muguras gabals;*
- r) ribas;*
- s) plecs;*
- t) stilbs;*
- u) kakla karbonāde ar kaulu;*
- v) spārns;*
- w) krūtiņa;*
- x) augšstilbs;*
- y) krūšu gabals;*

- z) *starpribu gabals (antrekots);*
 - aa) *T-kaula steiks;*
 - ab) *gurna daļas steiks;*
 - ac) *bekons;*
 - ad) *steiks;*
 - ae) *aknas.*
4. *Konkrētāk, apzīmējumu “gaļa” un šīs daļas 3. punktā uzskaitītos apzīmējumus neizmanto, lai apzīmētu pārtiku, kas sastāv, ir izdalīta vai ražota no dzīvnieku, augu, mikroorganismu, sēņu vai aļģu šūnu vai audu kultūrām Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2015/2283* nozīmē.*
5. *apzīmējumu “gaļa” un 3. punktā uzskaitītos apzīmējumus var izmantot kopā, lai apzīmētu gaļas produktus. Tos var lietot arī kopā ar vārdu vai vārdiem, lai apzīmētu saliktus produktus, kuros neviena daļa neieņem vai neparedz ieņemt kādas gaļas sastāvdaļas vietu un kuros būtisku daļu daudzuma vai produkta īpašību ziņā veido gaļa.*

■ _____

* *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/2283 (2015. gada 25. novembris) par jauniem pārtikas produktiem un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1169/2011 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 258/97 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1852/2001 (OV L 327, 11.12.2015., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/2283/oj>).”;*

14) regulas X pielikumu groza šādi:

a) pielikuma I punkta 1. un 2. punktu aizstāj ar šādu:

- “1. Piegādes līgumus par konkrētu cukurbiešu daudzumu sagatavo rakstiski pirms piegādes.
2. Piegādes līgumu ilgums var būt vairāki gadi. Ja līgumu minimālais ilgums pārsniedz *divpadsmit* mēnešus, līgumā iekļauj pārskatīšanas klauzulu, ko var iedarbināt lauksaimnieks, *tostarp lauksaimnieku apvienība, vai* ražotāju organizācija vai ražotāju organizāciju apvienība.”;

- b) pielikuma II punkta 2. punktam pievieno šādu daļu:

“Cenu aprēķina, kombinējot dažādus līgumā noteiktus faktorus, kuri ietver objektīvus rādītājus, indeksus vai galīgās cenas aprēķināšanas metodes, kam var viegli piekļūt un kas ir saprotamas un atspoguļo izmaiņas tirgus apstākļos un *izmaiņas attiecīgajos ražošanas izmaksu elementos, kas ietekmē lauksaimnieku atalgojumu*, piegādātos daudzumus un piegādāto cukurbiešu kvalitāti vai sastāvu. Minētajā nolūkā dalībvalstis var noteikt rādītājus saskaņā ar objektīviem kritērijiem, kuru pamatā ir pētījumi, kas veikti par ražošanu un pārtikas piegādes ķēdi, *vai ņemot vērā objektīvus datus no tādiem avotiem kā starpnozaru organizācijas, ES Agropārtikas ķēdes novērošanas centrs (AFCO) vai jebkādos citus attiecīgus objektīvus datus, kas ir pieejami*. Minētos rādītājus *var publicēt tiešsaistē izmantošanai līgumos*. Līgumu puses *var* atsaukties uz šiem rādītājiem vai jebkādiem citiem rādītājiem. ■ ”;

- c) pielikuma III punktam pievieno šādu daļu:

“Piegādes līgumos iekļauj noteikumus, ko piemēro nepārvaramas varas gadījumos.”;

- d) pielikumā iekļauj šādu punktu:

“IXa PUNKTS

“Dalībvalstis var pieprasīt, lai cukura ražošanas uzņēmums rakstveida piegādes līgumus reģistrētu pirms cukurbiešu piegādes.”.

2. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2021/2115

Regulu (ES) 2021/2115 groza šādi:

1) regulas 52. pantu groza šādi:

a) *panta 3. punktu groza šādi:*

“i) *e) punktu aizstāj ar šādu:*

“e) ražotāju organizācijas laiž tirgū mazāk nekā 20 % no dalībvalsts augļu un dārzeņu produkcijas; minēto tirdzniecības likmi aprēķina katram darbības programmas darbības gadam, augļu un dārzeņu produkcijas vērtību, ko attiecīgajā dalībvalstī ieguvušas un saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1308/2013 atzītas ražotāju organizācijas pārdevušas laikposmā, kurš atbilst atsaucē periodam (pārdotās produkcijas vērtība) noteikts uz 45. panta c) punkta pamata pieņemtajos deleģētajos aktos, dalot ar minētajā dalībvalstī tajā pašā laikposmā iegūtās augļu un dārzeņu produkcijas kopējo vērtību;”;

ii) ■ pantam pievieno šādu punktu:

“i) ražotāju organizācija vai ražotāju organizāciju apvienība īsteno darbības programmu dalībvalstī, kurā augļu un dārzeņu nozares ražotāju pašorganizācijas pakāpe trīs secīgus gadus pirms darbības programmas īstenošanas ir bijusi mazāka par 10 %; pašorganizācijas pakāpi aprēķina kā tās augļu un dārzeņu produkcijas vērtību, ■ kuru attiecīgajā dalībvalstī ieguvušas un tirgū laidušas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1308/2013 atzītas ražotāju organizācijas vai ražotāju organizāciju apvienības **trīs secīgus gadus pirms attiecīgās darbības programmas īstenošanas**, dalot ar minētajā dalībvalstī **tajā pašā laikposmā** iegūtās augļu un dārzeņu produkcijas kopējo vērtību;”;

b) pantā iekļauj šādu punktu:

“5.a Šā panta 1. punktā noteikto 50 % ierobežojumu palielina līdz **70 %** attiecībā uz izdevumiem, kas saistīti ar 46. panta a), b) vai c) punktā minētajiem mērķiem, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) izdevumi ir saistīti ar 47. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajām investīcijām materiālos un nemateriālos aktīvos, kuras veikuši gados jauni lauksaimnieki vai jaunpienācēji, kas **pirmo reizi** pievienojas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1308/2013 atzītai ražotāju organizācijai;

b) šā punkta a) apakšpunktā minētās investīcijas šādu gados jauno lauksaimnieku vai tajā minēto jaunpienācēju telpās un objektos tiek veiktas viņu pirmās darbības programmas satvarā ***vai trīs gadu laikā pēc dienas, kad minētie gados jaunie lauksaimnieki vai jaunpienācēji pievienojās ražotāju organizācijai.***”;

c) pantam pievieno šādu punktu:

“7. Šā panta 1. punktā paredzēto 50 % ierobežojumu palielina līdz 70 % no faktiskajiem izdevumiem, kas attiecīgajā gadā radušies saistībā ar darbības programmām, kuras īsteno ražotāju organizācijas vai ražotāju organizāciju apvienības un kuras minētajā gadā ietekmējuši nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, dabas katastrofas, augu slimības vai kaitīgo organismu invāzijas, kas jānosaka dalībvalstīm, ***ar noteikumu, ka palielinājumu piešķir tikai tad, ja zaudējumi pārsniedz robežvērtību vismaz 30 % apmērā no ražotāju organizācijas vai ražotāju organizāciju apvienības gada vidējās produkcijas iepriekšējo trīs gadu periodā vai no trīs gadu vidējās produkcijas, kas aprēķināta, pamatojoties uz iepriekšējo piecu gadu periodu un izslēdzot augstāko un zemāko rādītāju.***”;

2) *regulas 62. pantam pievieno šādu 4. punktu:*

“4. Šā panta 2. punktā paredzēto 50 % ierobežojumu palielina līdz 70 % no faktiskajiem izdevumiem, kas attiecīgajā gadā radušies saistībā ar darbības programmām, kuras īsteno ražotāju organizācijas vai ražotāju organizāciju apvienības un kuras minētajā gadā ietekmējuši nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, dabas katastrofas, augu slimības vai kaitīgo organismu invāzijas, kas jānosaka dalībvalstīm, ar noteikumu, ka palielinājumu piešķir tikai tad, ja zaudējumi pārsniedz robežvērtību vismaz 30 % apmērā no ražotāju organizācijas vai ražotāju organizāciju apvienības gada vidējās produkcijas iepriekšējo trīs gadu periodā vai no trīs gadu vidējās produkcijas, kas aprēķināta, pamatojoties uz iepriekšējo piecu gadu periodu un izslēdzot augstāko un zemāko rādītāju.”;

3) *regulas 65. panta 1. punktam pievieno šādu apakšpunktu:*

“e) 70 % no faktiskajiem izdevumiem, kas attiecīgajā gadā radušies saistībā ar darbības programmām, kuras īsteno ražotāju organizācijas vai ražotāju organizāciju apvienības un kuras minētajā gadā ietekmējuši nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, dabas katastrofas, augu slimības vai kaitīgo organismu invāzijas, kas jānosaka dalībvalstīm, ar noteikumu, ka palielinājumu piešķir tikai tad, ja zaudējumi pārsniedz robežvērtību vismaz 30 % apmērā no ražotāju organizācijas vai ražotāju organizāciju apvienības gada vidējās produkcijas iepriekšējo trīs gadu periodā vai no trīs gadu vidējās produkcijas, kas aprēķināta, pamatojoties uz iepriekšējo piecu gadu periodu un izslēdzot augstāko un zemāko rādītāju.”;

4) regulas 68. pantā iekļauj šādu punktu:

“2.a Šīs regulas 52. panta 3. punkta a) līdz d) un f), g) un h) apakšpunktu un 52. panta 5.a **un** 7. punktu piemēro *mutatis mutandis*.”;

5) regulas 88. panta 7. punktu aizstāj ar šādu:

“7. No 2025. gada 1. janvāra dalībvalstis, saskaņā ar 119. pantu pieprasot grozīt to KLP stratēģiskos plānus, var savus šā panta 6. punktā minētos lēmumus pārskatīt un var nolemt līdz 6 % no V pielikumā noteiktajiem piešķirumiem, kuri paredzēti tiešajiem maksājumiem un no kuriem attiecīgā gadījumā atskaitīti VIII pielikumā noteiktie piešķirumi par kokvilnu, izmantot III sadaļas III nodaļas 7. iedaļā minētajiem intervenču veidiem citās nozarēs.

Summu, kura atbilst šā punkta pirmajā daļā minētajai procentuālajai daļai no dalībvalstu piešķirumiem, kas paredzēti tiešajiem maksājumiem, un kuru konkrētā finanšu gadā izmanto intervenču veidiem citās nozarēs, uzskata par dalībvalstu piešķirumiem, kas finanšu gadā atvēlēti intervenču veidiem citās nozarēs.”.

3. pants

Grozījums Regulā (ES) 2021/2116

Regulas (ES) 2021/2116 16. panta 1. punkta otrās daļas b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“b) ārkārtas pasākumiem saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1308/2013 219., 220., 221. un 222. pantu.”.

4. pants

Pārejas pasākumi

Produktus, kas neatbilst Regulas (ES) Nr. 1308/2013 VII pielikuma 1a daļā definētajiem apzīmējumiem un kas ražoti vai importēti Savienībā pirms minēto apzīmējumu noteikumu piemērošanas dienas, var turpināt laist tirgū, līdz beidzas krājumi vai līdz ... [seši gadi no šīs grozošās regulas spēkā stāšanās dienas] atkarībā no tā, kas notiek agrāk.

5. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Tās 1. panta 3. un 4. punktu, 7. punkta d) apakšpunktu, 9. un 14. punktu piemēro no ... [divi gadi no šīs grozošās regulas spēkā stāšanās dienas].

Regulas 1. panta 13. punktu piemēro no ... [trīs gadi no šīs grozošās regulas spēkā stāšanās dienas].

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

...,

Eiropas Parlamenta vārdā –

priekšsēdētāja

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs / priekšsēdētāja
